

μοὶ τῶν νεφῶν, τὰ νέφη πυκνωθέντα εἶναι ἡ αἰτία τῆς βροχῆς, ἡ βροχὴ εἶναι αἰτία τῶν ποταμῶν, τῶν πηγῶν, τῆς βλασῆσεως τῶν φυτῶν κτ. ὡς τόσον ὅλαι αὐταὶ αἱ αἰτίαι ἐνεργῶσι μόνον κατὰ δεύτερον λόγον, καὶ ὑποκείμενον εἰς τὴν πρώτην αἰτίαν ὡς ἔφθην εἰπών. (α)

Ε'ρ. Εἰπέτεμοι, παρακαλῶσας, ποίας ὀνομάζετε ἰδιότητας τῶν Σωμάτων;

Α'ω. Διὰ Σωμάτων, ἐννοεῖτε ἀναμφιβόλως τὰ διάφορα εἶδη τῶν ὄντων ἐν γένει ὅτι λογῆς παρῖστανται εἰς τὴν ὄρασιν ἡμῶν· αἱ δὲ ἰδιότητες τῶν σωμάτων εἶναι αἰποιότητες, καὶ τὰ ἀποτελέσματα ὅπῃ εἰς αὐτὰ μόνον ἀρμόζουσι καὶ ὄχι εἰς ἄλλα, καὶ τὰ διακρίνουσι ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα εἶδη τῶν ὄντων· π. χ. ἡ ἰδιότης τῆ ἀνθρώπου εἶναι τὸ γελαῖν, καὶ συλλογίζεσθαι, τῆ ὕλη τὸ διαφανές, τῆ ἀέρος τὸ ἀόρατον, τῆ διασῆματος τὸ ἀπειρον, τῆ Θεῆ τὸ ἀγαθόν κτ.

Ε'ρ. Ε'πειδὴ θεωρεῖτε τὴν γνῶσιν τῶν ἀποτελεσμάτων ὡς μέρος τῆς φιλοσοφίας, τί πρέπει νὰ ἐννοῶ διὰ τέττε;

(α) Ἡ διδασκαλία τῶν δευτέρων αἰτιῶν καὶ τῶν τελικῶν αἰτιῶν εἶναι ἀναγκαῖα, καὶ κατὰ πολλὰ ἀξιοθεώρητος εἰς τὴν καλὴν φιλοσοφίαν, ἐπειδὴ αἱ μὲν πρῶται εἶναι τὰ μέσα δῖων, αἱ δὲ τελευταῖαι τὰ τέλη διὰ ὅλα τὰ πράγματα δέχονται τὸ εἶναι ἀπὸ τὴν πρώτην καὶ ἀποτελεσματικὴν κίτιαν, ὅπῃ εἶναι μόνου ὁ Θεός.